

Oponentský posudek diplomové práce Heleny Liškové^{uch}
„Jaderné zbraně a úloha mezinárodní agentury pro atomovou energii“

Předložená práce se zabývá velmi aktuálním a pro mezinárodní společenství životně důležitým tématem. Je zřejmé, že mezinárodní společenství nedokáže adekvátně reagovat na hrozící nebezpečí a že riziko zneužití zbraní hromadného ničení je stále větší. Radikalizace některých náboženských proudů vede obecně k netoleranci, pohrdání lidským životem je přitom průvodním znakem těchto trendů. Ne dost na tom, že se radikalizují určité skupiny obyvatel, další nebezpečí hrozí i ze stran zemí podporujících mezinárodní terorismus. Nejsmutnější na celé věci je, že se na zvýšeném nebezpečí nepodílejí pouze fundamentalistické režimy a frakce, ale že se v honbě za ziskem do celého procesu zapojují i obchodníci a výrobci citlivých technologií. Těm nejvíce nahrává nedostatečná kontrola zbrojního průmyslu v průmyslově vyspělých zemích.

Autorka práci systematicky člení a po nepříliš dlouhém úvodu, chybí např. seznámení potenciálních čtenářů s členěním práce a metody použité při zpracování práce, ve stručnosti pojednává o Mezinárodní agentuře pro atomovou energii, poté se věnuje základnímu smluvnímu instrumentu v popisované oblasti a nakonec se dostává k jádru své práce, jímž je rozbor kontrolní činnosti MAAE. Závěrem kriticky hodnotí kontrolní činnost a vyjadřuje své pochybnosti o efektivitě dostupných nástrojů. Zajímavým vylepšením práce jsou přílohy.

Při zpracování vycházela autorka z primárních a sekundárních pramenů mezinárodního práva, bohužel práce s použitou literaturou nevykazuje přílišnou pečlivost. Přesvědčivé není ani množství prostudované a citované literatury. To je patrně největší slabinou předkládané práce a pro příště bych doporučil věnovat této fázi zpracovávání práce více pozornosti. Medomnívám se však, že by mé výtky byly důvodem nedoporučení práce k ústní obhajobě. Při ústní obhajobě bych se rád seznámil s názorem autorky práce na to, jaké mechanismy by kontrolní činnost MAAE mohly reálně zefektivnit a co je největší příčinou současných obtíží při kontrolách vývoje jaderných zbraní v „problémových zemích“.

Vladimír Baláš